

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 017660 17 Квлз
Бања Лука, 04.9.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић, као предсједнице вијећа, Даниеле Миловановић, Обрена Бужанина, Горјане Попадић и Даворке Делић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог Н.Ј. због кривичног дјела убиства из члана 36. став 1. Кривичног закона Републике Српске - посебни дио, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости републичког јавног тужиоца, поднесеном против правноснажне пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 017660 15 К 2 од 05.10.2016. године, у сједници вијећа одржаној дана 04.9.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 017660 15 К 2 од 05.10.2016. године, а која је потврђена пресудом Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 017660 16 Кж 2 од 17.01.2017. године, према оптуженом Н.Ј., на основу одредбе члана 297. тачка д) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/12; у даљем тексту: ЗКП РС), одбијена је оптужба да је починио кривично дјело убиства из члана 36. став 1. Кривичног закона Републике Српске - посебни дио (у даљем тексту: КЗ РС - посебни дио). Истом пресудом, оштећени И.А. је са имовинскоправним захтјевом, упућен на парницу, док је на основу одредбе члана 100. ЗКП РС, оптужени ослобођен дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Против цитиране правоснажне пресуде Окружног суда у Бањој Луци, републички јавни тужилац мр Ненад Враћеш поднио је захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) због повреде Кривичног закона из члана 350. став 1. тачка а) ЗКП РС, са приједлогом да се Захтјев уважи, „те укину првостепена и другостепена пресуда и предмет врати првостепеном суду како би се оптужени огласио кривим и осудио по закону за кривично дјело које му се оптужницом ставља на терет“.

У одговору на Захтјев, бранилац оптуженог, адвокат С.Д. из Б.Л. је оспорио његову основаност и предложио да се Захтјев одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд је у смислу одредби члана 354. став 1. ЗКП РС, испитао правоснажну пресуду с аспекта оних повреда закона на које се позива подносилац Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости, у смислу одредби члана 350. ЗКП РС, може се поднијети против правоснажне пресуде због повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, која се манифестује у повреди права на одбрану, учињених у првостепеном или жалбеном поступку, а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана.

У конкретном случају, Захтјев је поднесен због повреде Кривичног закона, а према разлозима у образложењу Захтјева, повреда Кривичног закона је учињена у корист оптуженог на начин што је првостепени суд донио цитирану пресуду којом је, на основу одредбе члана 297. тачка д) ЗКП РС, према оптуженом Н.Ј. одбијена оптужба да је починио кривично дјело убиства из члана 36. став 1. КЗ РС - посебни дио, тако што је, по ставу подносиоца Захтјева, противно одредби члана 95. и 96. КЗ СФРЈ, првостепени суд погрешно утврдио да је у овом предмету наступила релативна застарјелост кривичног гоњења, као околност која искључује кривично гоњење починиоца кривичног дјела, уз образложење да је протекло 15 година од извршења кривичног дјела за које се по закону може изрећи затвор преко 10 година, а да у том периоду од стране процесних субјеката или овлашћених лица, нису предузете процесне радње, које би довеле до прекида застарјелости. На тај начин је, према тврдњи Захтјева, учињена повреда Кривичног закона из члана 312. став 1. тачка в) ЗКП РС, обзиром да према ставу подносиоца Захтјева, радње и активност, у фази истраге, поступајућег тужиоца и овлаштених службених лица имају карактер процесних радњи, које су предузете ради гоњења конкретног учиниоца, због учињеног кривичног дјела убиства оштећеног Н.А., па с тим у вези, да су те радње прекинуле застаријевање.

Захтјев није основан.

Наиме, одредбом члана 95 став 1. тачка 2. КЗ СФРЈ прописан је рок застаријелости кривичног гоњења од 15 година од извршења кривичног дјела за које се по закону може изрећи затвор преко 10 година, а чланом 96. став 1. истог закона прописано је да застаријевање кривичног гоњења почиње од дана када је кривично дјело учињено, да се застаријевање прекида сваком процесном радњом која се предузима ради гоњења учиниоца због учињеног кривичног дјела (став 3.) и да са сваким прекидом застаријевање почиње поново да тече (став 5).

У конкретном случају, поступајући тужилац Окружног тужилаштва Бања Лука је упутио Захтјев за прикупљање додатних обавјештења под бројем КТА-РЗ-39/06 од 03.01.2007. године, ЦЈБ Б.Л.– Одјељењу ... и у истом је затражио да овлашћена службена лица у потпуности провјере све наводе из извјештаја и замолнице Хуманитарног удружења ... Х. Б.И.М. С.П. с. од 21.8.2006. године, те да о томе обавијесте то Тужилаштво. У прилог наведеног захтјева, наведено је да Окружно тужилаштво доставља ЦЈБ Б.Л. акт Тужилаштва БиХ број КТЗ-127/06

од 25.12.2006. године и извјештај и замолницу поменутог Хуманитарног удружења. У наведеном акту Тужилаштва БиХ, наведено је да то Тужилаштво доставља Окружном тужилаштву Бања Лука копију акта државног одвјетништва Републике Хрватске, којима се моле провјере у вези са убиством Н.А., који је одведен од српске полиције у складиште М., тучен и убијен од стране више извршилаца, од којих је именован М.Ј. из Г., те Тужилаштво БиХ тражи од Окружног тужилаштва Бања Лука да их извјесте да ли је против М.Ј. вођен кривични поступак, те ако јесте, да им доставе документацију везану за тај предмет. Из Информације о извршеним провјерама и Извјештаја ЦЈБ Б.Л. Сектор криминалистичке полиције број П.П. 1/07 од 05.3.2007. године и 08.6.2007. године, достављени Окружном тужилаштву Бања Лука, произилази да су овлаштена службена лица тог Центра извршили провјере навода из дописа Хуманитарног удружења ... Х., упућен од стране Тужилаштва БиХ, те да су наставили оперативни рад на утврђивању околности „страдања“ лица Н.А., док из записника о саслушању свједока Д.П. од 19.4.2007. године, произилази да су овлаштена службена лица ЦЈБ Б. саслушали овог свједока дана 17.4.2007. године на околности убиства Н.А. У овом записнику су садржана упозорења свједоку, у складу са одредбама Закона о кривичном поступку БиХ, те је наведено да је „свједоку предочено због чега је позван“, док других података, осим изјаве овог свједока наведени записник нема.

Имајући у виду напријед наведено, те одредбе члана 96. став 3. КЗ СФРЈ, према којој се застарјелост кривичног гоњења, прекида сваком процесном радњом, која се предузима ради гоњења учиниоца, због учињеног кривичног дјела, произилази да се напријед наведене радње, које су предузете од стране ЦЈБ Б., у вези са захтјевом за провјеру навода у извјештају и замолници Хуманитарног удружења ... Х., не могу сматрати процесним радњама које би довеле до прекида застарјелости. Наиме, за наступање прекида застаријевања треба се утврдити да ли предузета радња има карактер процесне радње и да ли је предузета од надлежног органа кривичног гоњења или од лица које је овлашћено на предузимање процесне радње. Процесне радње, које могу проузроковати прекид застаријевања могу бити предузете од стране суда и тужиоца, а прекид застаријевања наступа и предузетим истражним радњама органа унутрашњих послова, које им је повјерио суд или тужилац, сагласно одредбама Закона о кривичном поступку, док процесне радње, предузете од органа стране државе немају утицај на ток застаријевања. Осим наведеног, процесна радња мора бити предузета против одређеног лица, као учиниоца кривичног дјела и мора бити предузета у односу на одређено кривично дјело јер би у супротном био доведен у питање смисао института застаре, тј. да учинилац кривичног дјела након протеча одређеног времена више не буде кривично гоњен или кажњен, чиме би био доведен у питање и принцип правне сигурности који је инхерентан праву на правично суђење.

Имајући у виду да се наведени акт Тужилаштва БиХ, који је достављен Окружном тужилаштву Бања Лука не односи на оптуженог Н.Ј., као извршиоца кривичног дјела, већ на лице М.Ј. (као и извјештај и замолницу Хуманитарног удружења ... Х.) и да се у захтјеву за прикупљање додатних обавјештења Окружног тужилаштва Бања Лука, упућеног ЦЈБ Б., не наводи нити о којем кривичном дјелу се ради, нити у односу на које лице, као учиниоца кривичног дјела, радници тог Центра требају провјерити наводе из Извјештаја и замолнице

Хуманитарног удружења ... Х., те имајући у виду да и записник о саслушању свједока Д.П. не садржи ниједан податак на основу којег се може извести закључак по захтјеву којег органа и против којег лица, као извршиоца конкретног дјела се врши саслушање овог свједока, то информације и извјештај које је ЦЈБ Бањалука доставило Окружном тужилаштву Бањалука дана 03.5.2007. и 08.6.2007. године, као ни записник о саслушању наведеног свједока, немају карактер процесних радњи, које би довеле до прекида застаријевања у смислу члана 96. став 3. КЗ СФРЈ јер те радње нису предузете против оптуженог Н.Ј., већ против лица М.Ј.

С обзиром на то, нема мјеста приговору Захтјева, заснованом на тврдњи о почињеној повреди Кривичног закона из члана 350. став 1. тачка а) ЗКП РС.

Из наведених разлога овај суд је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС, одлучио као у изреци пресуде, те је Захтјев републичког јавног тужиоца одбијен као неоснован.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић